Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Keskiviikko 6.3.2019 klo 11.30—12.15

Läsnä
puheenjohtaja Tarja Filatov sd
varapuheenjohtaja Heli Järvinen vihr
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Jaana Laitinen-Pesola kok
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Merja Mäkisalo-Ropponen sd
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Juha Rehula kesk (4—6) (3 osittain)
jäsen Eero Reijonen kesk (1—3, 5 ja 6) (4 osittain)
jäsen Eero Suutari kok
jäsen Martti Talja kesk
jäsen Matti Torvinen sin (1—3) (4 osittain)
jäsen Juhana Vartiainen kok
jäsen Eerikki Viljanen kesk (4—6) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen
valiokuntaneuvos Maiju Tuominen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista,alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta, yksityisistä työnvälityspalveluista sekä taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 93/2018 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 68/2018 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 68/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Valmis
5.1

4. Hallituksen esitys eduskunnalle työaikalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 158/2018 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 77/2018 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle työaikalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi / TyVP 132/2018 vp, A 4

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 5.3.2019 jaetun mietintöluonnoksen.

Valiokunta aloitti asian yksityiskohtaisen käsittelyn.

Käsiteltiin ensin lakiehdotukset. Ed. Mäkisalo-Ropponen ehdotti ed. Kontulan kannattamana, että 1. lakiehdotuksen 8, 11, 17, 18, 25 ja 40 § sekä 2. lakiehdotuksen 3 a § hyväksytään vastalauseesta ilmenevällä tavalla. Ehdotuksista äänestettiin yhdellä kertaa. Äänin 9—6 mietintöluonnos hyväksyttiin.

Mietintöluonnoksen yleisperustelujen kappaleen 4 loppuun lisättiin näin kuuluva virke: ”Valiokunnan 2 §:n 1 momentin 4 kohtaan ehdottaman muutoksen mukaan soveltamisalasta voidaan poiketa myös harjoitetun toiminnan ja tehtävän erityispiirteiden perusteella.”

Ed. Lehto ehdotti, että kappaleen 17 ensimmäinen virke ja saman kappaleen toisen virkkeen sana ”kuitenkin” poistetaan. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Kappaleen 19 viimeisen virkkeen sana ”käyttö” muutettiin sanaksi ”käyttömahdollisuus”.

Kappaleen 24 loppuun lisättiin näin kuuluva virke: ”Valiokunta edellyttää, että vuorokausilevon toteutumista seurataan erityisesti pääsäännöstä poikkeavan lepoajan käytön arvioimiseksi.”

Kappaleen 38 loppuun lisättiin näin kuuluva virke: ”Valiokunta edellyttää, että työaikajärjestelyjen sukupuolivaikutuksia tulee seurata aktiivisesti ja tarvittaessa seurannan perusteella tehdä työaikalakiin tasa-arvon edistämisen edellyttämät muutokset.”

Kappaleeseen 43 lisättiin virke: ”Tilanne on tällä hetkellä epätyydyttävä.”

Ed. Vartiainen ehdotti ed. Suutarin kannattamana, että kappaleen 48 alku muutetaan kuulumaan näin: ”Hallituksen esitys lähtee siitä…” Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—2, 2 tyhjää.

Lisäksi ed. Vartiainen ehdotti ed. Suutarin kannattamana, että kappaleen 48 loppuun sanan ”ennallaan” perään lisätään näin kuuluva virke: ”Valiokunta toteaa, ettei nykyinen oikeustila ole täysin selvä sen suhteen, miten yleissitovuuden kautta työehtosopimusta noudattavassa yrityksessä eri ryhmien edustus päätöksenteossa toteutuu, mihin perustuslakivaliokunnankin lausunto liittyy.” Ed. Talja ehdotti ed. Rehulan ja ed. Filatovin kannattamana, että sanan ennallaan perään lisätään näin kuuluva lause: ”… eikä valiokunnalla ole saadun selvityksen mukaan syytä tehdä perustuslakivaliokunnan huomioiden perusteella muutok-

sia nyt käsiteltävänä olevaan lakiehdotukseen tai sen perusteluihin. Ensin äänestettiin ed. Vartiaisen ja ed. Taljan ehdotuksista. Suoritetussa äänestyksessä ed. Taljan ehdotus hyväksyttiin äänin 12—2, 1 tyhjä. Seuraavaksi äänestettiin ed. Taljan ehdotuksesta mietintöluonnosta vastaan. Suoritetussa äänestyksessä ed. Taljan ehdotus hyväksyttiin äänin 0—12, 3 tyhjää.

Ed. Vartiainen ehdotti ed. Suutarin kannattamana, että kappaleen 49 tilalle otetaan näin kuuluva teksti: ”Valiokunta esittää, että työntekijöiden edustusjärjestelmiä ja heidän edustajiensa valtuuksia selkiytetään. Valiokunta toteaa, että paras lähtökohta on, että työntekijöiden edustajan tekemä säännöllistä työaikaa koskeva sopimus sitoo niitä työntekijöitä, joiden edustajana kyseinen työntekijöiden edustaja heidän valtuuttamanaan työpaikalla toimii.” Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 11—2, 1 tyhjä.

Kappaleen 50 edelle lisättiin omaksi kappaleeksi näin kuuluva teksti: ”Eläinlääkäripalveluiden järjestäminen on kuntien lakisääteinen tehtävä. Kuntien velvollisuutena on järjestää kiireellinen eläinlääkäriapu tuotanto- ja lemmikkieläimille kaikkina vuorokauden aikoina. Lisäksi kuntien on järjestettävä peruseläinlääkäripalvelut virka-aikana, mikäli yksityistä palveluntuotantoa ei ole riittävästi saatavilla. Kunnat ovat järjestäneet eläinlääkäripalvelut ns. praktikkoeläinlääkäri-järjestelyn avulla.”

Kappale 50 muutettiin kuulumaan näin: ”Praktikkoeläinlääkärit ovat kunnallisia viranhaltijoita, mutta praktiikkatoiminnassa he perivät asiakkailta kunnaneläinlääkäritaksan mukaiset palkkiot oman Y-tunnuksensa kautta. Tältä osin he ovat siten itsenäisen yrittäjän asemassa. Voimassa olevan työaikalain 2 §:n 3 kohdan mukaan työaikalakia ei sovelleta työhön, jota tehdään kotona tai muutoin sellaisissa oloissa, ettei voida katsoa työnantajan asiaksi valvoa siihen käytettävän ajan järjestelyjä. Säännöksen perusteella praktikkoeläinlääkäreiden on katsottu jäävän työaikalain soveltamisalan ulkopuolelle.”

Kappaleen 52 perään lisättiin näin kuuluva kappale: ”Praktikkoeläinlääkäreiden palkkaustavasta ja palkkauksesta on valiokunnan saaman selvityksen mukaan neuvoteltu pääsemättä asiassa kuitenkaan ratkaisuun. Valiokunta toteaa, että tältä osin kysymys on toiminnan järjestämiseen liittyvästä asiasta, eikä pelkästään työaikasääntelyn toteuttamisesta. Valiokunta ilmaisee huolensa uuden työaikalain vaikutuksista kunnan eläinlääkäripalvelujen järjestämiseen sekä eläinlääkäreiden työaikasuojeluun ja kiirehtii asian ratkaisemista.”

Kappaleeseen 53 lisättiin alaotsikko ”Puolustusvoimien työaikauudistus” ja kolme uutta kappaletta, joista ensimmäinen kappale muutettiin kuulumaan näin: ”Työaikalakiehdotuksen 2 §:n 3 momentin mukaan työaikalakia ei sovelleta työssä, johon sovellettavasta työajasta säädetään erikseen. Tällaisia lakeja ovat esimerkiksi merityöaikalaki ja puolustuslaitoksen virkamiesten työajoista annettu laki.”

Kappaleen 53 jälkeen lisättiin alaotsikko ”Hätätyö” ja mietinnöstä ilmenevät neljä uutta kappaletta.

Ed. Vartiainen ehdotti ed. Suutarin kannattamana näin kuuluvaa lausumaa: ”Eduskunta edellyttää, että työntekijöiden edustusjärjestelmiä ja heidän edustajiensa valtuuksia selkiy-

tetään tavalla, joka varmistaa työntekijöiden oikeudet ja vaikutusmahdollisuudet omalla työpaikalla.” Suoritetussa äänestyksessä ed. Vartiaisen ehdotus hyväksyttiin äänin 5—8.

Valiokunta hyväksyi näin kuuluvan lausuman 2: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa työaikalain toimivuutta ja antaa asiasta selvityksen työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle seuraavan vaalikauden aikana.”

Mietinnön päätösehdotuksen kohdalla ed. Mäkisalo-Ropponen ehdotti ed. Kontulan kannattamana vastalauseen mukaista kahta lausumaa. Suoritetussa äänestyksessä mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 7—6.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Mäkisalo-Ropponen, ed. Nurminen, pj. Filatov, ed. Kontula, ed. Järvinen ja ed. Lehto varasivat tilaisuuden vastalauseen jättämiseen. Merkittiin, että vastalause jätettiin kokouksen aikana.

Mietintöön jätettiin vastalause: ed. Mäkisalo-Ropponen, ed. Nurminen, pj. Filatov, ed. Kontula, ed. Järvinen ja ed. Lehto, B 4.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Muut asiat

-

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on erikseen ilmoitettavana ajankohtana.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen